

STORTINGET

Innst. 183 S

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

Prop. 225 S (2020–2021)

Innstilling fra justiskomiteen om Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 165/2019 av 14. juni 2019 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2015/2366 om betalingstjenester i det indre marked (PSD2) og forordning (EU) 2017/2055 om samarbeid og utveksling av informasjon mellom myndigheter

Til Stortinget

Sammendrag

Innledning

EØS-komiteen vedtok 14. juni 2019 ved beslutning nr. 165/2019 å innlemme europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2015/2366 av 25. november 2015 om betalingstjenester i det indre marked, om endring av direktiv 2002/65/EF, 2009/110/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 og om oppheving av direktiv 2007/64/EF i EØS-avtalen. Beslutningen omfatter også delegert kommisjonsforordning (EU) 2017/2055 av 23. juni 2017 om utfylling av europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2015/2366 med hensyn til tekniske reguleringsstandarder for samarbeid og utveksling av opplysninger mellom kompetente myndigheter i forbindelse med betalingstjenestetilbyderes utøvelse av etableringsretten og retten til tjenesteyting.

Gjennomføring av det reviderte betalingstjenestedirektivet (Payment Services Directive, PSD2) forutsatte, på tidspunktet for beslutning i EØS-komiteen, lovendring. Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-

komiteens beslutning er derfor nødvendig i medhold av Grunnloven § 26 annet ledd.

Nærmere om innholdet i rettsaktene

Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2015/2366 av 25. november 2015 om betalingstjenester i det indre marked avløser det første betalingstjenestedirektivet (direktiv 2007/64/EF).

PSD2 bygger videre på det første betalingstjenestedirektivet og tar i likhet med dette sikte på å skape og legge til rette for et enhetlig rettslig rammeverk for betalingstjenester i EØS-området. PSD2 er et fullharmoniseringsdirektiv, og handlingsrommet for nasjonale myndigheter er begrenset.

Direktivet har som mål å modernisere regelverket i tråd med utviklingen i markedet, åpne opp for nyskaping og mer konkurranse, legge til rette for lavere priser og fremme sikrere løsninger.

PSD2 viderefører mange av bestemmelsene i det første betalingstjenestedirektivet, men innfører samtidig en del nye regler. PSD2 regulerer nye betalingstjenester og nye betalingstjenestetilbydere som skal kunne tilby betalingstjenester, såkalte tredjepartsaktører. Disse var ikke regulert i det første betalingstjenestedirektivet. Tredjepartsaktører kan deles inn i to kategorier: tilbydere av betalingsinstitusjonstjenester og tilbydere av kontoinformasjons tjenester.

Tredjepartsaktørene blir underlagt krav om tillatelse og tilsyn. Aktørene vil, under nærmere forutsetninger, få tilgang til kundens betalingskonto- og betalingsinformasjon hos en annen betalingstjenestetilbyder. Betalingstjenestetilbyderes tilgang til betalingskonto er en forutsetning for å yte de to nye betalingstjenestene.

Direktivet fastsetter regler om betalingstjenestetilbyderes rettigheter og plikter og stiller krav om beskyttelse av kundens opplysninger. PSD2 styrker forbrukerbeskyttelsen og inneholder krav om sikkerhet i kommunikasjonen mellom betalingstjenestetilbydere og krav til sterk kundeautentisering av brukere. Kravene er nærmere utfyllt av rettsakter fastsatt av Europakommisjonen.

Videre inneholder direktivet blant annet regler om ansvar og tap ved misbruk av betalingsinstrumenter og om informasjon til kunden ved gjennomføring av betalingstransaksjoner. Adgangen til å ta gebyr for kortbaserte betalingsinstrumenter begrenses.

Det vises til proposisjonen for nærmere omtale av innholdet i direktivet og forordningen.

Beslutningen i EØS-komiteen

EØS-komiteens beslutning nr. 165/2019 av 14. juni 2019 endrer EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester). EØS-komiteens beslutning inneholder en fortale og fire artikler. Fortalen angir rettsaktene som blir innlemmet i EØS-avtalen, og rettsakten som skal oppheves i EØS-avtalen ved innlemmelsen. Det vises til proposisjonen for omtale av tilpasningstekst.

Forholdet til norsk rett

Stortinget har, etter at EØS-komiteens beslutning om innlemmelse av PSD2 i EØS-avtalen ble truffet, vedtatt lovendringer som gjennomfører direktivet.

De offentligrettslige delene av direktivet er gjennomført i betalingssystemloven og finansforetaksloven og utfyllende forskrifter. De fleste av de privatrettslige bestemmelsene i direktivet er gjennomført i forskrift til finansavtaleloven. Videre er direktivet gjennomført i den nye finansavtaleloven som det tas sikte på at skal tre i kraft tidlig i 2022.

Norsk rett er derfor allerede i tråd med reglene i direktivet.

Departementenes vurdering

Regelverket for betalingstjenester har blitt stadig mer harmonisert i EU/EØS. Direktivet tar sikte på å legge til rette for et enhetlig rettslig rammeverk for betalingstjenester i EØS-området.

Innlemmelse av direktivet i EØS-avtalen vil bidra til å sikre at norske foretak får rettigheter i EØS-markedet på linje med foretak basert i EU. Innlemmelse av direktivet i EØS-avtalen er nødvendig for å sikre like konkurransevilkår og likhet i det regulatoriske rammeverket, ved at det blir ett sett regler i hele EØS. Innlemmelse av direktivet i EØS-avtalen vil også legge til rette for at ho-

mogeniteten i EØS-regelverket videreføres i tråd med EØS-avtalens formål.

Finansdepartementet tilrår at Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 165/2019 av 14. juni 2019 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2015/2366 om betalingstjenester i det indre marked (PSD2) og forordning (EU) 2017/2055 om samarbeid og utveksling av informasjon mellom myndigheter.

Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Det vises til proposisjonen for omtale av de økonomiske og administrative konsekvensene av forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kamzy Gunaratnam, Odd Harald Hovland og Maria Aasen-Svensrud, fra Høyre, Ingunn Foss og Sveinung Stensland, fra Senterpartiet, Ivar B. Prestbakmo og Else Marie Rødby, fra Fremskrittspartiet, lederen Per-Willy Amundsen og Tor André Johnsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Andreas Sjalg Unneland, og fra Venstre, Ingvild Wettrhus Thorsvik, viser til Prop. 225 S (2020–2021), hvor det bes om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 165/2019 av 14. juni 2019 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2015/2366 om betalingstjenester i det indre marked (PSD2) og forordning (EU) 2017/2055 om samarbeid og utveksling av informasjon mellom myndigheter.

Komiteen viser til at europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2015/2366 av 25. november 2015 om betalingstjenester i det indre marked avløser det første betalingstjenestedirektiv (direktiv 2007/64/EF) og bygger videre på dette.

Komiteen merker seg at også det nye direktivet (PSD2) tar sikte på å skape og legge til rette for et enhetlig rettslig rammeverk for betalingstjenester i EØS-området. PSD2 er et fullharmoniseringsdirektiv, og handlingsrommet for nasjonale myndigheter er derfor begrenset.

Komiteen vil peke på at direktivet har som mål å modernisere regelverket i tråd med utviklingen i markedet, åpne opp for nyskaping og mer konkurranse, legge til rette for lavere priser og fremme sikrere løsninger. Komiteen merker seg at direktivet omhandler nye betalingstjenester og nye betalingstjenestetilbydere som skal kunne tilby betalingstjenester, såkalte tredjepartsaktører.

Uttalelse fra utenriks- og forsvarskomiteen

Justiskomiteen sendte foreløpig avgitt innstilling til utenriks- og forsvarskomiteen 15. februar 2022. Utenriks- og forsvarskomiteen sluttet seg i brev av 1. mars 2022 til justiskomiteens utkast til innstilling til Prop. 225 S (2020–2021) og hadde for øvrig ingen merknader.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 165/2019 av 14. juni 2019 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2015/2366 om betalingstjenester i det indre marked (PSD2) og forordning (EU) 2017/2055 om samarbeid og utveksling av informasjon mellom myndigheter.

Oslo, i justiskomiteen, den 8. mars 2022

Per-Willy Amundsen

leder og ordfører

